

**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ
A REPUBLICII MOLDOVA**

**Cerințe
Tehnice**

**CT. CALIFICAREA ȘI COMPETENȚELE
PERSONALULUI METEOROLOGIC
AERONAUTIC**

Ediția 01 /noiembrie 2017

Acte ale Autorității Aeronautice Civile

2245 ORDIN **cu privire la aprobarea Cerințelor tehnice –** **Calificarea și competențele personalului** **meteorologic aeronautic**

În temeiul art. 5 alin. (3) lit. e) din Legea aviației civile nr. 1237-XIII din 09.07.1997 și al punctului 7 subpunctul 5) din Regulamentul de organizare și funcționare, structurii și efectivului-limită ale Autorității Aeronautice Civile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 645 din 07.08.2014, întru executarea atribuțiilor ce îi revin Autorității Aeronautice Civile în calitate de autoritate administrativă de certificare, supraveghere care aprobă regulamente, instrucțiuni, alte acte cu caracter tehnic ce conțin standarde și proceduri executorii pentru persoanele fizice și juridice care activează în domeniul aviației civile și în scopul asigurării corespunderii Standardelor și Practicii recomandate (SARPS) din Anexa 3 pct.2.1.5 „Asistența meteorologică a activităților aeronautice internaționale” la Convenția privind aviația civilă internațională (Chicago, 1944),

**DIRECTORUL
AUTORITĂȚII AERONAUTICE CIVILE**

Nr. 26/GEN. Chișinău, 22 noiembrie 2017.

ORDON:

1. Se aprobă ediția 01 a Cerințelor tehnice – Calificarea și competențele personalului meteorologic aeronautic, conform anexei la prezentul ordin.
2. Autoritatea Aeronautică Civilă va pune la dispoziția tuturor persoanelor interesate anexa la prezentul ordin prin publicarea pe pagina web oficială www.caa.md, la compartimentul „Cadrul Normativ – Alte acte normative”.
3. Ediția 01 a Cerințelor tehnice – Calificarea și competențele personalului meteorologic aeronautic, conform anexei la prezentul ordin, se pune în aplicare în termen de 6 luni de la data publicării ordinului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
4. Prezentul ordin intră în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Radu BEZNIUC

Cuprins:

LISTA DE CONTROL A PAGINILOR	2
REGULI DE AMENDARE	3
INDEXUL AMENDAMENTELOR	4
Capitolul 1. Prevederi generale	5
1.1. Scopul și documente de referință	5
1.2. Definiții	5
1.3. Abrevieri	6
Capitolul 2. Cerințe față de calificarea personalului meteorologic aeronautic	7
Capitolul 3. Cerințe față de instruirea continuă și formarea profesională a personalului meteorologic aeronautic	8
Capitolul 4. Cerințe față de evaluarea competențelor personalului meteorologic aeronautic	9
Capitolul 5. Cerințe față de nivelul de cunoaștere a limbii engleze	10
Capitolul 6. Cerințe față de menținerea înregistrărilor privind formarea profesională a personalului meteorologic aeronautic	11
Anexa 1. Conținutul Manualului privind formarea profesională a personalului meteorologic aeronautic	12

LISTA DE CONTROL A PAGINILOR

Numărul paginii	Ediția / Amendamentul	Data
1	Ediția 01	noiembrie 2017
2	Ediția 01	noiembrie 2017
3	Ediția 01	noiembrie 2017
4	Ediția 01	noiembrie 2017
5	Ediția 01	noiembrie 2017
6	Ediția 01	noiembrie 2017
7	Ediția 01	noiembrie 2017
8	Ediția 01	noiembrie 2017
9	Ediția 01	noiembrie 2017
10	Ediția 01	noiembrie 2017
11	Ediția 01	noiembrie 2017
12	Ediția 01	noiembrie 2017

REGULI DE AMENDARE

- (1) Modificarea prevederilor **CT** se poate face numai prin amendament.
- (2) Amendamentul se aprobă prin Ordinul Directorului Autorității Aeronautice Civile.
- (3) După aprobarea amendamentului și publicarea Ordinului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, fiecare deținător al CT în cauză va introduce noile pagini emise și va distruge paginile înlocuite.
- (4) Se emite o nouă ediție a CT dacă volumul modificărilor depășește 30% din conținutul acesteia.

INDEXUL AMENDAMENTELOR

Nr. crt.	Numărul amendamentului	Data intrării în vigoare/ nr. nr. Ordinului	Numele, persoanei care a introdus amendament	Semnătura

Capitolul 1. Prevederi generale

1.1. Scopul și documente de referință

1.1.1. Prezentele cerințe tehnice (CT) sunt elaborate în scopul stabilirii la nivel național a cerințelor aplicabile față de calificarea și competența personalului meteorologic aeronautic, precum și a cerințelor față de asigurarea procesului de pregătire profesională a personalului meteorologic aeronautic în cadrul organizațiilor certificate pentru furnizarea serviciilor meteorologice aeronautice.

1.1.2. La baza elaborării CT-CCPMA, au stat următoarele documente:

- (1) CT-MET - Asistența meteorologică a activităților aeronautice, ed.02, aprobate prin Ordinul 20/GEN din 14.07.2016, care transpune prevederile Anexei 3 a Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI) - Asistența meteorologică a navigației aeriene internaționale;
- (2) Anexa 1 a Organizației Aviației Civile Internaționale (în special Capitolul 4.8) – „Licențierea personalului”;
- (3) Regulamentul Tehnic al Organizației Meteorologice Mondiale – OMM-Nr. 49, Volumul I;
- (4) Regulamentul Tehnic al Organizației Meteorologice Mondiale – OMM-Nr. 1083, Volumul I;
- (5) OACI EUR Doc.038 „English Language Proficiency for Aeronautical MET Personnel – Guidance Material”.

1.2. Definiții

Atunci când sunt folosiți în prezentul CT, termenii de mai jos au următoarele înțelesuri:

(1)	Calificare	Dobândire a unui nivel adecvat de pregătire prin însușirea unor cunoștințe și deprinderi de specialitate.
(2)	Competență	Abilitatea de a îndeplini sarcinile specifice de muncă într-un anumit domeniu, la nivelul profesional necesar, în baza cunoștințelor și a aptitudinilor dobândite.
(3)	Meteorolog aeronautic-prognozist (MAP)	O persoana care pregătește și furnizează prognoze meteorologice aeronautice de diferit tip și avertizări ale fenomenelor meteorologice semnificative pentru aviație și/sau orice alt tip de informație meteorologică, necesară activităților aeronautice civile.
(4)	Meteorolog aeronautic-observator (MAO)	O persoana care, asigură observarea și/sau măsurarea fenomenelor și elementelor meteorologice relevante tipurilor de zboruri de pe aerodromul respectiv în vederea informării tuturor utilizatorilor cointeresați, respectând formatul și perioadele stabilite.
(5)	Personal Meteorologic Aeronautic	Personal aeronautic nenavigant care posedă calificarea și competența necesară și care asigură asistența meteorologică a activităților aeronautice civile în condițiile prevăzute de cadrul normativ național (CT-MET). Sunt

	(PMA)	stabilite doua categorii de personal meteorologic aeronautic: a) meteorolog aeronautic-prognozist; b) meteorolog aeronautic-observator.
(6)	Pregătirea de bază	Studii medii/universitare sau postuniversitare de specialitate.
(7)	Sistemul de management al calității	Sistem de management al calității implementat în cadrul furnizorului de servicii meteorologie aeronautică întru asigurarea conformării cu prevederile CT-MET și Regulamentul Tehnic al OMM Nr.49. <i>Notă: Până în luna septembrie 2018 sistemul de management al calității implementat trebuie să corespundă cerințelor ISO 9001:2008, iar după luna Septembrie 2018 sistemul trebuie să corespundă cu cerințele ISO 9001:2015</i>

1.3. Abrevieri

(1)	AAC	Autoritatea Aeronautică Civilă este o autoritate administrativă de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile, nemijlocit responsabilă de supravegherea agenților aeronautici care furnizează servicii de navigație aeriană.
(2)	BIP- M	Pachetul instruirii de bază pentru un meteorolog.
(3)	BIP- MT	Pachetul instruirii de bază pentru un meteorolog – tehnician.
(4)	CEFR	Common European Framework of Reference for Languages
(5)	CT-MET	Cerințe tehnice - Asistența meteorologică a activităților aeronautice
(6)	OACI (ICAO)	Organizația Aviației Civile Internaționale
(7)	OMM (WMO)	Organizația Meteorologică Mondială
(8)	OJT	Pregătire în mediu operațional real (On-the-Job Training)

Capitolul 2. Cerințe față de calificarea personalului meteorologic aeronautic

2.1. Furnizorul de servicii meteorologice aeronautice va asigura că personalul meteorologic aeronautic este calificat corespunzător.

2.2. Din data intrării în vigoare a CT-CCPMA, calificarea (minimă necesară, în vederea angajării în calitate de PMA) este considerată corespunzătoare dacă se respectă următoarele criterii:

- (a) *pentru funcția de meteorolog aeronautic-prognozist* – dovada finalizării cu succes a programului prevăzut de pachetul de instruire de bază pentru un meteorolog (BIP-M), după cum este definit în Regulamentul Tehnic al OMM – Nr.49 Ediția 2015 (actualizată 2016) PARTEA V. – Calificările și competențele personalului angajat în furnizarea serviciilor meteorologice și hidrologice, Secțiunea 1.2.1 și Apendicele A Secțiunea 1. Cerințele pachetului de bază pentru meteorologi (BIP-M), vor fi de obicei satisfăcute, la finalizarea cu succes a studiilor universitare sau postuniversitare în meteorologie, prin confirmare cu diploma, care conține tematici fundamentale din matematică și fizică – de obicei aceste tematici sunt acoperite de cursuri în știință, știință aplicată, inginerie sau computaționale.
- (b) *pentru funcția de meteorolog aeronautic-observator* – dovada susținerii cu succes a pregătirii, care să cuprindă obligatoriu programul prevăzut de pachetul de instruire de bază pentru meteorolog-tehnician (BIP-MT), după cum este definit în Regulamentul Tehnic al OMM –Nr.49 Ediția 2015 (actualizată în 2016) PARTEA V. – Calificările și competențele personalului angajat în furnizarea serviciilor meteorologice și hidrologice, Secțiunea 1.2.1 și Apendicele A Secțiunea 2. Cerințele pachetului de bază pentru meteorologi tehnicieni (BIP-MT), vor fi de obicei satisfăcute, la finalizarea cu succes a studiilor medii de specialitate și/sau a unui program de studii în instituții de formare acreditate în acest sens.

2.3. Din data intrării în vigoare a CT-CCPMA, furnizorul de servicii meteorologice aeronautice, în procesul de selectare și angajare a personalului meteorologic aeronautic va asigura verificarea conformării candidaților cu criteriile de calificare stipulate la p.2.2. de mai sus.

2.4. Calificarea personalului meteorologic aeronautic angajat până la data intrării în vigoare a CT-CCPMA va fi considerată corespunzătoare doar după o evaluare satisfăcătoare a competențelor acestuia, efectuate în cadrul Sistemului de management al calității implementat în organizație și după cum este prevăzut la Capitolul 4 de mai jos.

2.5. Furnizorul de servicii meteorologice aeronautice va asigura că personalul meteorologic aeronautic menționat la p.2.4. mai sus, care nu a susținut satisfăcător procedura de evaluare a competențelor, va fi suspendat de la efectuarea atribuțiilor de serviciu până la data când se va desfășura o evaluare repetată a competențelor și care va confirma un nivel satisfăcător al competențelor.

Capitolul 3. Cerințe față de instruirea continuă și formarea profesională a personalului meteorologic aeronautic

3.1. În vederea obținerii și menținerii competențelor personalului meteorologic aeronautic, furnizorul de servicii meteorologice aeronautice va asigura implementarea unui proces de instruire continuă și de formare profesională pentru personalul meteorologic aeronautic.

3.2. Procesul de formare profesională a personalului meteorologic aeronautic în cadrul organizației furnizoare de servicii meteorologice aeronautice va include în linii generale următoarele elemente de bază:

3.2.1 Instruirea inițială în cadrul organizației (imediat după angajare):

- (1) Pregătirea teoretică (familiarizarea cu procesele și procedurile operaționale, manualele și documentele organizației, sistemele și echipamentele utilizate, politicile de calitate și siguranța etc.);
- (2) Pregătirea practică - stagierea la locul de muncă.

3.2.2. Instruirea continuă:

- (1) Instruiri periodice interne;
- (2) Instruiri periodice externe (cursuri de instruire și perfecționare în organizații de pregătire aprobate, participarea la ateliere de lucru specifice, seminare în domeniul meteorologiei aeronautice, simpozioane etc.).

3.3. Pentru gestionarea procesului de formare profesională a personalului meteorologic aeronautic, în cadrul organizației va fi desemnată o persoană responsabilă în acest sens.

3.4. În vederea descrierii procesului de formare profesională a personalului meteorologic aeronautic, furnizorul de servicii meteorologice aeronautice va elabora și prezenta către AAC spre acceptare Manualul privind formarea profesională a personalului meteorologic aeronautic.

3.5. Manualul menționat la p.3.4. de mai sus, va include cel puțin informațiile specificate la Anexa 1 la CT-CCPMA.

3.5. Instruirile periodice interne menționate la p.3.2.2. (1) se vor desfășura cel puțin o dată pe an.

3.6. Instruirile periodice externe menționate la p.3.2.2. (2) se vor desfășura în conformitate cu procedurile Sistemului de management al calității implementat în organizație, având la bază următoarele criterii:

- (1) Necesitatea operațională cauzată de introducerea modificărilor în sistemul funcțional (procurarea de sisteme și echipamente noi de la producători externi, modificarea standardelor și cerințelor internaționale privind serviciile meteorologice aeronautice, etc.);
- (2) Necesitatea perfecționării și/sau dobândirii nivelului de calificare necesar;
- (3) Lipsa posibilității desfășurării instruirii interne.

Capitolul 4. Cerințe față de evaluarea competențelor personalului meteorologic aeronautic

4.1. Standardele de competență aplicabile PMA sunt cele stabilite de către OMM în Regulamentul Tehnic OMM Nr.49 Ediția 2015 (actualizată 2016) PARTEA V. – Calificările și competențele personalului angajat în furnizarea serviciilor meteorologice și hidrologice, Secțiunea 1.2.2.

4.2. Furnizorul de servicii meteorologice aeronautice va asigura că personalul meteorologic aeronautic, admis pentru lucru independent este competent.

4.3. În scopul evaluării competențelor PMA, furnizorul de servicii meteorologice aeronautice va stabili un program de evaluare a competențelor, care va fi descris în Manualul privind formarea profesională a personalului meteorologic aeronautic, la care face referință p.3.4. de mai sus.

4.4. Pentru elaborarea programului, procedurilor și metodelor de evaluare a competențelor PMA, furnizorul de servicii meteorologice aeronautice va utiliza recomandările și materialele de îndrumare elaborate și emise de OMM în acest sens.

4.5. Programul de evaluare a competențelor PMA va include o schemă de reevaluare periodică a competențelor PMA, după cum va fi stabilit în cadrul Sistemului de management al calității implementat în organizație. În orice caz, perioada stabilită pentru evaluarea repetată nu va depăși 5 ani.

4.6. Procesul de evaluare a competențelor personalului meteorologic aeronautic va fi:

- (1) integrat în Sistemul de management al calității implementat în cadrul organizației;
- (2) documentat corespunzător;
- (3) susținut de evidențe/dovezi, care să confirme continuitatea procesului.

4.7. Evaluarea competențelor PMA în cadrul furnizorului de servicii meteorologice aeronautice, va fi asigurat de către evaluatori selectați din rândul celor mai experimentate persoane și care au fost pregătiți corespunzător în vederea evaluării competențelor.

4.8. Evaluatorii menționați la p.4.7. de mai sus, vor fi autorizați intern, în conformitate cu procedurile Sistemului de management al calității, implementat în cadrul organizației.

4.9. Lista actuală a evaluatorilor va fi menținută în conformitate cu procedurile Sistemului de management al calității implementat în organizație.

4.10. Personalul meteorologic aeronautic, care pe parcursul evaluării nu a putut demonstra un nivel satisfăcător de competență, va fi suspendat de la efectuarea atribuțiilor de serviciu, până la data când o evaluare repetată a competenței confirmă un nivel satisfăcător de competență.

Capitolul 5. Cerințe față de nivelul de cunoaștere a limbii engleze

5.1. Începînd cu data de 1 ianuarie 2023, furnizorul de servicii meteorologice aeronautice va asigura că personalul meteorologic aeronautic, care oferă informări și/sau consultații meteorologice aeronautice verbale membrilor echipajului de zbor și/sau personalului serviciului de control al traficului aerian (ATC) în contextul elaborării deciziilor colaborative (CDM), precum și cel implicat în procesele de coordonare cu centrele de veghe meteorologică aeronautică din alte state, demonstrează un nivel de cunoaștere a limbii engleze echivalent cu nivelul CEFR-B1, după cum este definit în Capitolul 6 “**CEFR B1: description of the proposed ELPR-MET**” al OACI EUR Doc.038 - „**English Language Proficiency for Aeronautical MET Personnel – Guidance Material**”

5.2. Pîna la data de 1 ianuarie 2023, furnizorul de servicii meteorologice aeronautice va asigura că personalul meteorologic aeronautic specificat la p.5.1. va susține pregătirea necesară pentru a asigura conformarea cu cerința stabilită la p.5.1.

Capitolul 6. Cerințe față de menținerea înregistrărilor privind formarea profesională a personalului meteorologic aeronautic

6.1. Furnizorul de servicii meteorologice aeronautice, în cadrul Sistemului de management al calității implementat în organizație, va asigura menținerea evidenței formării profesionale a personalului meteorologic aeronautic pentru a sprijini dezvoltarea resurselor umane, precum și pentru scopuri de audit, după cum este necesar, în conformitate cu suplimentul VIII la Manual privind aplicarea standardelor de educație și pregătire în domeniul meteorologiei și hidrologiei (OMM nr.1083), vol. I).

6.2. Înregistrările referitoare la formarea profesională a personalului meteorologic aeronautic pot fi menținute atât în format electronic cât și pe suport de hârtie. În cazul menținerii înregistrărilor doar în format electronic, furnizorul de servicii meteorologice aeronautice va asigura o stocare a datelor, utilizând procese de back-up, pentru a preveni dispariția și distrugerea datelor.

6.3. Înregistrările referitoare la formarea profesională a personalului meteorologic aeronautic vor fi menținute în cadrul Sistemului de management al calității implementat în organizație pe întreaga durată de activitate a personalului respectiv.

Anexa 1. Conținutul Manualului privind formarea profesională a personalului meteorologic aeronautic

Notă: Manualul privind formarea profesională a personalului meteorologic aeronautic elaborat în cadrul organizației furnizoare de servicii meteorologice aeronautice are scopul de a defini clar și detaliat, procesul de pregătire a PMA stabilit în organizație în conformitate cu CT-CCPMA. În acest sens, Manualul va include cel puțin următoarele informații:

1. Scopul manualului;
2. Categoriile de Personal Meteorologic Aeronautic disponibil în organizație (MAP și/sau MAO);
3. Responsabilitățile și obligațiunile persoanei responsabile de gestionarea procesului de formarea profesională a personalului meteorologic aeronautic;
4. Descrierea generală a procesului de pregătire și evaluare a competențelor PMA în cadrul organizației (*hartă sub-proceselor, inițială (teoretică și practică), continuă (internă și externă), evaluarea competențelor, elaborarea programelor și a curriculumului, mijloacele, echipamentele și tehnicile utilizate pentru pregătirea, selectarea și desemnarea instructorilor, selectarea și nominalizarea evaluatorilor*);
5. Descrierea detaliată a procesului de instruire inițială a PMA în cadrul organizației (*când/de către cine/cum se desfășoară, durata*);
6. Descrierea detaliată a procesului de evaluare a competențelor PMA după instruirea inițială (*când/de către cine se desfășoară/ cum se certifică*);
7. Descrierea detaliată a procesului de instruire continuă a PMA în cadrul organizației (*când/de către cine/cum se desfășoară/ durata*);
8. Descrierea detaliată a procesului de evaluare periodică a competențelor PMA (*când/de către cine/cum se desfășoară/criteriile/durata*);
9. Menținerea înregistrărilor aferente procesului de formare profesională;
10. Programul și curriculumul tip a instruirii inițiale (M și MT);
11. Programul și curriculumul tip a instruirii continue interne (M și MT);
12. Formulare utilizate în procesul de formare profesională.